

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА

29.09.2022

06-01-083S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Мікроекономіка		Microeconomics	
Шифр за ОП	ЗП 11	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge Management and Administration	
Спеціальність Маркетинг	075	Field of study: Marketing	
Освітня програма: Маркетинг		Educational Program: Marketing	

Силабус навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг». Рівне. НУВГП. 2022. 14 с.

ОПП на сайті університету:

«Маркетинг» - <http://ep3.nuwm.edu.ua/21064/>

Розробник силабусу: *Нікитенко Дмитро Валерійович, д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, Венцурик Аліса Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “09” вересня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис Кушнір Ніна Борисівна, кандидат економічних наук, професор.*

Керівники освітньої програми: *е-підпис Попко О.В., к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від “19” вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис Ковшун Н.Е., доктор економічних наук, професор*

СЗ №-4443 в ЕДО.

© Нікитенко Дмитро
Валерійович, Венцурик
Аліса Миколаївна, 2022
© НУВГП, 2022

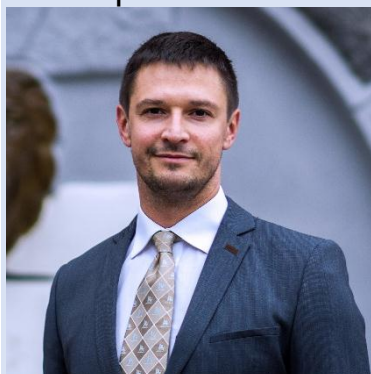
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Маркетинг»</i>
Спеціальність	<i>075 «Маркетинг»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, семестр 1</i>
Кількість кредитів	<i>5</i>
Лекції:	<i>26 год.</i>
Практичні заняття:	<i>24 год.</i>
Самостійна робота:	<i>100 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська/англійська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА/ВИКЛАДАЧА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Лектор

*Нікитенко Дмитро Валерійович
доктор економічних наук
професор
професор кафедри економіки підприємства і
міжнародного бізнесу*

Вікіситет

<https://cutt.ly/YgJ2hU3>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-4989-0879>

Як комунікувати

d.v.nikytenko@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА/ВИКЛАДАЧА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Лектор

*Венцурик Аліса Миколаївна
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки підприємства і
міжнародного бізнесу.*

Вікіситет

<https://cutt.ly/UhqnzM7>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1583-664X>

Канали комунікації

a.m.ventsuryk@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Метою навчальної дисципліни є формування знань щодо загальних принципів та інструментів оптимізації рішень господарюючих суб'єктів за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання, які є системоутворюючими для економічного світогляду фахівця з економіки.

Цілями (завданнями) навчальної дисципліни є:

- вивчення основних категорій, понять та методів мікроекономічного аналізу;
- набуття практичних навичок застосування базових принципів та інструментів мікроекономічного аналізу до моделювання поведінки основних мікроекономічних суб'єктів;
- підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Методи навчання:

- 1) творчий метод;
- 2) проблемно-пошуковий метод;
- 3) навчальна дискусія;
- 4) case study /аналіз ситуації;

Технології навчання

- навчальні ігри;
- аналіз конкретних ситуацій;
- прикладні вправи;
- навчання на основі досвіду;
- інформаційно-комунікаційні технології.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

URL:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

Компетентності:
Загальні

ЗК5 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань

ЗК6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні

ФК11 Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків

Програмні результати

ПРН2 Аналізувати і прогнозувати ринкові явища

навчання	<p>та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності</p> <p>ПРН4 Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні і маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію</p> <p>ПРН5 Виявляти та аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів</p> <p>ПРН6 Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.
Структура навчальної дисципліни	<p>Модуль 1 – 138/26/24/0/88 (всього / лекції / практичні заняття / індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) / самостійна робота) годин</p> <p><i>Змістовий модуль 1. Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового попиту – 50/10/10/0/30 годин</i></p> <p>Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки – 10 годин (10/2/2/0/6)</p> <p>Тема 2. Попит, пропонування, ціна, ринкова рівновага – 10 годин (10/2/2/0/6)</p> <p>Тема 3. Еластичність і пристосування ринку – 10 годин (10/2/2/0/6)</p> <p>Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета, обмеження, оптимізація вибору – 10 годин (10/2/2/0/6)</p> <p>Тема 5. Зміни рівноваги споживача. Індивідуальний та ринковий попит – 10 годин (10/2/2/0/6)</p>

Змістовий модуль 2. Теорія ринку досконалої конкуренції. Формування ринкового пропонування – 44/8/8/0/28

Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва. Обмеження виробника у короткостроковому періоді – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 7. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у короткостроковому періоді – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 8. Обмеження виробника та рівновага фірми і галузі у довгостроковому періоді – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи – 11 годин (11/2/2/0/7)

Змістовий модуль 3. Теорія ринків недосконалої конкуренції. Державне регулювання дефектів ринку – 44/8/6/0/30

Тема 10. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 11. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 12. Моделювання оптимізації вибору на ринках праці, капіталу та землі – 11 годин (11/2/2/0/7)

Тема 13. Неспроможності ринку і необхідність державного втручання в економіку – 11 годин (11/2/0/0/9)

Модуль 2. ІНДЗ – 12(0/0/12/0)

Теми практичних занять (оцінка в балах):

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки (4).

Тема 2. Попит, пропонування, ціна, ринкова рівновага (4).

Тема 3. Еластичність і пристосування ринку (4).

Тема 4. Теорія поведінки споживача: мета, обмеження, оптимізація вибору (4).

Тема 5. Зміни рівноваги споживача. Індивідуальний та ринковий попит (4).

Тема 6. Фірма як мікроекономічний суб'єкт. Мета виробництва. Обмеження виробника у

короткостроковому періоді (4).

Тема 7. Вибір фірмою оптимального обсягу випуску та конкурентне пропонування у короткостроковому періоді (4).

Тема 8. Обмеження виробника та рівновага фірми і галузі у довгостроковому періоді (4).

Тема 9. Ефективність конкурентної ринкової системи (4)

Тема 10. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії (4)

Тема 11. Моделі олігополії та монополістичної конкуренції (4)

Тема 12. Моделювання оптимізації вибору на ринках праці, капіталу та землі (4)

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно у повному обсязі та вчасно виконати завдання як усні, так і письмові, які розміщені на платформі MOODLE, здати модульний контроль.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти шляхом усного опитування, тестування та письмових завдань.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач отримує такі обов'язкові бали:

- 48 балів за усні і письмові завдання на 12 практичних заняттях;
- 12 балів за індивідуальне навчально-дослідне завдання (розрахунково-графічну роботу);
- 20 балів за модуль 1
- 20 балів за модуль 2.

Разом – 100 балів.

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за:

- участь в олімпіадах, конференціях та інших освітньо-наукових заходах за темами курсу. Тему дослідницької роботи можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем;
- конкретні пропозиції по удосконаленню змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у вигляді тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання по 5 балів (5 балів). Усього 20 балів.

Проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів, можливість подання апеляції регламентуються нормативними документами: <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Дисципліна є обов'язковою для вивчення наступних дисциплін: Макроекономіка, Міжнародна економіка, Економіка підприємства, Фінанси, гроші і кредит, Маркетинг, Менеджмент, Економіка праці, Управлінський облік, Управління витратами.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- індивідуальних завдань дослідницького характеру;
- написання та опублікування тез;
- написання та опублікування статей з тематики дисципліни в студентському віснику НУВГП;
- участь у ділових іграх;
- участь в організації та проведення соціальних опитувань по тематиці навчальної дисципліни;
- участь у конкурсах студентських наукових робіт ("Наука очима молоді", першому та другому етапах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт тощо).

Інформаційні ресурси та рекомендована література

Основна література:

1. Косік А.Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, доповнене і перероблене. К.: Центр учбової літератури. 2008. 438 с.

2. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум: Навчальний посібник. Вид. 3-тє. К.: Центр учбової літератури. 2010. 418 с.

3. Косік А. Ф., Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка: навч. посіб. для вищ. навч. закл. - Рівне: УДУВГП, 2004. - 400 с.

URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1843/1/060.pdf>

4. Методичні вказівки до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для студентів, які навчаються за спеціальностями 051 «Економіка», 056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова

діяльність» / Г.Е. Гронтковська, А.М. Венцурик. – Рівне: НУВГП, 2018. – 52 с. (06-04-20).

5. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами спеціальностей 051 «Економіка», 292 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної форми навчання. 06-04-33 Нікитенко, Д. В., Венцурик, А. М. (2019) <http://ep3.nuwm.edu.ua/16959/>

6. Методичні вказівки та завдання до виконання контрольних робіт з навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами «Управління персоналом і економіка праці», «Бізнес аналітика», «Економічна кібернетика» спеціальності 051 «Економіка», «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент», «Маркетинг» спеціальності 075 «Маркетинг», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Економіка підприємства», «Економіка туристичного, готельного та ресторанного бізнесу» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» заочної форми навчання. 06-01-256М Нікитенко, Д. В., Венцурик, А. М. (2020) <http://ep3.nuwm.edu.ua/19278/>

Додаткова література:

7. Економічна теорія. Мікроекономіка: Підручник./За ред. В. Тарасевича. К.:Знання, 2012. 134 с.
8. Майкл Гудвін, Ден Бурр. Економіка: як вона працює (і не працює) у словах та малюнках, Львів, 2020. - 320 с.
9. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 2-ге вид., перероб. і доп. К: Знання, 2008. 679 с.
10. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І.

Мікроекономіка: Навчальний посібник./ за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». 2015. 348 с.

11. Поплавська Ж.В. Мікроекономіка. Теорія і практика української економіки: Навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Поплавська Ж.В., Криса О.І; - К.: Алерта, 2016. – 284 с.

12. Campbell R. McConnell [et. al.]. Microeconomics. 12th Canadian ed. McGraw Hill Ryerson. 2010. 424 p.

13. Game Theory. 2nd edition (current edition). Michael Maschler, Hebrew University of Jerusalem, Eilon Solan, Tel-Aviv University, Shmuel Zamir, Hebrew University of Jerusalem

14. Microeconomics for MBAs (And other advanced business students) : the economic way of thinking for managers / Richard B. McKenzie, Dwight R. Lee. Third edition. | New York : Cambridge University Press, 2017.

15. Rubinstein, Ariel. Lecture notes in microeconomic theory : the economic agent / Ariel Rubinstein. – 2nd ed. 172 p.

16. Мифы экономики: Заблуждения и стереотипы, которые распространяют СМИ и политики/ Сергей Гуриев; 4-е изд. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2011. - 294 с.

Освітні платформи:

Coursera

<https://www.coursera.org/learn/microeconomics>

edX

<https://www.edx.org/course/microeconomics>

Britannica

<https://www.britannica.com/topic/microeconomics>

Corporate Finance Institute

<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/economics/microeconomics/>

Jacob Clifford channel

<https://www.youtube.com/watch?v=1UxA6JzoT-4>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перескладання

Оголошення щодо дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

Перескладання поточних контрольних робіт можливе під час консультації.

Індивідуальні роботи (ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Складання модулів відбувається відповідно до графіку.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktumi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznohoohtsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП –

<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою.

Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями

відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП:

<https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/vyo/dokumenty>

Вимоги до
відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення

<http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

URL:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1374>

Неформальна та
інформальна
освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших платформах опанувати матеріал в межах курсу «Мікроекономіка». При цьому важливо, щоб компетентності та результати навчання, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними результатами навчання з даної навчальної дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила
отримання
зворотної
інформації про
дисципліну

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни кількості аудиторних занять, наукових досягнень, попереднього досвіду викладання дисципліни.

В даній дисципліні враховано викладання Мікроекономіки для даних освітніх програм у провідних університетах України (КНУ імені Тараса Шевченка, КНЕУ імені Вадима Гетьмана) та зарубіжних (MIT Open CourseWare, University of California)

Здобувачі вищої освіти можуть долучитись до процедури оновлення навчальної дисципліни через процедуру опитування, яке проводиться щосеместрово.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Викладачі дисципліни має досвід консультування підприємницьких структур. Викладач Нікитенко є гарантом освітньої програми «Економіка» третього рівня вищої освіти, має досвід розробки методичного забезпечення навчального процесу кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Інтернаціоналізація

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Електронний каталог: <http://nuwm.edu.ua/MySql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvostidostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Лектор

Нікитенко Д.В., д.е.н., професор

Венцурик А.М., к.е.н.